

У име Оца и Сина и Светога Духа.

Данас, браћо и сестре празник свете преподобне Параскеве-Петке, најпоштованије светитељке у роду хришћанском после свете Богородице, а нарочито у роду нашем српском, где је света Петка најомиљенија светитељка, њено име се највише помиње, њој се најчешће и најрађе наш народ обраћа у својим невољама за помоћ.

Чиме је то света Петка заслужила браћо и сестре?

Тиме, што је целог свог живота служила Господу и трудила се да испуни Јеванђеље Његово. Њен живот није био лак, у трудовима, у постовима, у молитвама, у сузама, којима је погасила жеравицу страсти и победила све грехе, све страсти у себи и тако се удостојила те велике милости Божије, да буде прослављено њено свето тело, које до дана данашњег чини безбројна и многа чудеса. Данашње свето Јеванђеље, које се чита на Литургији, на празник свете Петке и других преподобних матера, јесте Јеванђеље браћо и сестре које објашњава и показује сву историју рода људскога и свакога човека посебно, Јеванђеље од десет девојака, од којих пет беху мудре, а пет луде - јуродиве.

Чули сте то Јеванђеље, сигурно сте га и читали, кад су те девојке са својим светиљкама и својим жишцима чекале женика, на свадби биле, али је женик одоцнио. И девојке задремале и поспале, а у поноћ стаде вика „ево женика долази, излазите на сретање на дочек.“ Пробудиле се те девојке, упалиле своје светиљке, своје жишке, да би дочекале спремне женика. Али оне луде приметише да њихови жишци почињу да се гасе, јер су узеле светиљке, а нису узеле уља, којима би доливали те светиљке да оне горе јасно и да светле. У невољи обраћају се мудрима и кажу: „дајте нам од вашег уља јер наше светиљке се гасе“, а мудре, зато и јесу мудре, мудро одговарају: „да не би недостајало ни вама ни нама, боље идите па купите себи код трговаца.“ И оне отидоше. У томе Женик долази и спремне, које су имале уља са собом улазе са њим у дворану свадбену и врата се затварају.

Мало касније долазе и ове луде девојке, које нису нашле да купе уља, јер радње тада не раде, а и видећете смисао тога, да је и немогуће тада купити уље којим би се ти жишци могли одржавати и палити. Почеше да лупају на врата и да вичу: „отвори нам Господару, отвори нам!“, а Женик изнутра одговара: „заиста вас не познајем“, не познајем вас ко сте? И оне остадоше напољу изван свадбене дворане, унутра је свадба и све што треба, а оне су остале у мраку напољу.

То је браћо и сестре историја рода људскога, то је историја сваке душе човекове, сваког човека и свих нас овде сабраних.

Шта су те мудре девојке, а шта су луде девојке?

Шта су то жишци наши у нама, које треба да негујемо и доливамо уље?

То је душа наша браћо и сестре. Свака душа је у ствари представљала ту једну девојку. У свету данас људи се деле на многе групе и партије, на много врста: по боји коже, по језику, по обичајима, по партијама разним... Колико само партија има у нашем српском народу? А Господ, Он све људе дели само на два дела, на мудре и на луде, треће групе нема. И ми треба да погледамо којој од тих група припадамо? Још увек је могуће променити групу, ако се нађемо, ако утврдимо да се налазимо у оној групи лудих.

Мудре су оне девојке које се труде у животу овоме, јер је овај живот и дат свима нама, да би трудећи се у њему, вршећи заповести Божије, извршавајући закон Божији, одржавали жижак наше душе упаљеним, а уље које доливамо је благодат Божија коју Бог даје ономе ко тражи и ко се труди. А луде девојке су оне које живот овај проводе безбрижно, које не мисле на душу, које не мисле на заповести Божије, које само удовољавају својим гресима, својим страстима, својим пороцима и тада та душа има жижак, али не гори, понекад дими, али нема пламена, нема светлости.

Судбина првих је, које су спремне, мудре, као оно када је Господ говорио о Страшном суду, где се деле на две стране, десно овце, а

лево јарад, па је рекао првима: „Ходите благословени у Царство Оца мога“, а другима: „идите проклету у огањ вечни.“

То је исто то, само мало другчије изречено, кроз причу о десет девојака.

Људи се деле на оне који врше закон Божији и на оне који крше закон Божији. А овај живот је дат да овде погледамо, да сагледамо, да видимо где се налазимо и да поправимо живот свој, ако смо га до сада рђаво водили. Још увек радње раде, још увек се може жижак поново налити уљем и упалити, ако се потрудимо да вршимо закон Божији кроз молитву, кроз пост, кроз милостињу, кроз чињење добрих дела, кроз смирење, кроз трпљење и сва остала дела која су Богу мила и драга и угодна, а која и вршимо у ствари помоћу благодати Божије, помоћу тога божанскога „уља“ које Бог обилно даје свакоме ко од њега тражи. Душа која не брине о своме жишкуну, пребива у мраку, у тами. Зато и каже у поноћ када је тама греха згуснута, тада долази Женик, тада долази Судија, тада почиње испитивање свачијих дела и награде према делима.

А света Параскева, је била у оној групи мудрих девојака, јер је од младости своје, од малена, заволела Господа свога, заволела пут Божији и целог живота се трудила да жижак своје душе држи упаљеним, са довољно уља да се не би угасио. Зато је она прослављена од Бога. Зато се она назива као неко друго Сунце на небу после свете Богородице, која сија и нама људима и показује нам пут којим и ми треба да кренемо, да изаберемо њен пут, да кренемо њеним стопама, да вршимо закон Божији, као што је она то чинила.

Многи данас славе свету Петку као своју крсну славу, а многи од њих не знају ништа о светој Петки, нити се труде да њен живот подражавају. Та слава се углавном претвори у гозбу, у пијанку, па често, често и у извор греха. Ту се зна пушити поред свеће, зна да се пије, да се опија, чак и да се псује.

Нека Господ сачува све нас од тога страшнога пута, пута лудих девојака, како бисмо избегли оне страшне речи Христове, „не познајем вас!“

Како то, да Он - Творац свега што постоји, не познаје Своја створења?

Тако што су се та створења изобличила кроз грех, изменила се, променила физиономију, тако да је ни сам Творац више не познаје.

Нека би нам Господ, молитвама свете Богородице и свете Петке-Параскеве и осталих светитеља из рода нашега, које славимо у току године, показао прави пут, да идемо њиме, да бисмо се удостојили да уђемо са својим упаљеним светиљкама у Царство Небеско и да тамо са свима светима и ми славимо Оца и Сина и Светога Духа, кроза све векове и сву вечност.

Амин!